



ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000
ภายใน 15666 โทรศัพท์/โทรสาร 02-259-6172

จากหนังสือพิมพ์แนวหน้า ฉบับประจำวันที 18 เดือนมีนาคม พ.ศ.2559 หน้า 21 มูลค่าข่าว 261,900.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

เครื่องมือทางการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางกายภาพของเด็กและเยาวชน



คณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็กเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สถาบันผู้ดูแลเด็กแห่งชาติ โดยคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ ได้จัดการเสวนาเรื่อง “เครื่องมือทางการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางกายภาพของเด็กและเยาวชน” สรุปได้ดังนี้



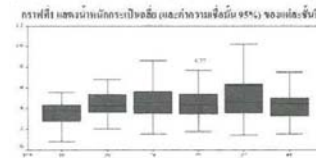
การเสวนาครั้งนี้ เพื่อค้นหาข้อเสนอนโยบายในการพัฒนาเครื่องมือทางการศึกษาให้มีความทันสมัยและความเหมาะสมต่อเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา โดยการนำเสนอผลการวิจัย ข้อเท็จจริงประเด็นปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นต่อวงการศึกษไทยจากเครื่องมือทางการศึกษา รวมทั้งนำเสนอประสบการณ์เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะทางวิชาการแก้ไขปัญหาด้านทัศนคติของวิทยากร เปิดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างผู้เข้าร่วมการเสวนา โดยให้ผู้เข้าร่วมการเสวนาได้นอกเล่าประสบการณ์สถานการณ์ปัจจุบัน และนำเสนอปัญหา ตลอดจนผลกระทบต่อนักเรียนดังกล่าว และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในวงกว้าง และร่วมกันกำหนดแนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนกำหนดแนวทางการติดตามประเมินผล และช่วยงานผู้รับผิดชอบ

การนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง “ปัญหาน้ำหนักกระเป๋านักเรียนและขนาดโต๊ะเก้าอี้นักเรียนที่ไม่สอดคล้องกับขนาดสัดส่วนร่างกายของนักเรียน”
๑.รองศาสตราจารย์นายแพทย์อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้นำเสนอผลการศึกษารองานหนักกระเป๋านักเรียนซึ่งจัดทำขึ้นโดยความร่วมมือของมูลนิธิเพื่อผู้

บริโภคและศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ ปัญหาเรื่องจำนวนหนังสือเรียนของเด็กที่มากเกินไปในแต่ละวัน ทำให้เด็กต้องรับภาระในการสะพายกระเป๋านักเรียนที่หนักทุกวัน โดยเฉพาะเด็กในชั้นประถมศึกษา ซึ่งผลการวิจัยได้เสนอแนะว่าเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาไม่ควรแบกกระเป๋านักเรียนหนักเกิน ๑๐% ของน้ำหนักตัว แต่สภาพปัจจุบันพบว่า ประมาณกว่า ๘๐% ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา (โดยเฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓) ไม่โรงเรียนโดยแบกสัมภาระที่มีน้ำหนักเกิน ๑๐% ของน้ำหนักตัว ซึ่งเป็นอันตรายต่อกล้ามเนื้อและกระดูกสันหลังของเด็ก และส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและสมาธิในการเรียนรู้ของเด็กด้วย นอกจากนี้ยังเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในการเดินทาง และอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพด้านอื่นๆ ตามมา

ตารางที่ ๑ แสดงอายุ น้ำหนักตัว น้ำหนักกระเป๋านักเรียน และสัดส่วนน้ำหนักกระเป๋านักเรียนต่อ

กลุ่มชั้นปี	อายุเฉลี่ย (ปี)	น้ำหนักเฉลี่ย (กก)	น้ำหนักสัมภาระเฉลี่ย (กก)	น้ำหนักสัมภาระ (%)	น้ำหนักสัมภาระ (%)
ป.๑	6.61	24.36	2.43	3.6	14.7%
ป.๒	7.35	27.51	2.70	4.36	15.9%
ป.๓	8.08	31.04	3.10	4.69	14.9%
ป.๔	9.71	33.61	3.56	4.53	12.7%
ป.๕	10.62	43.19	4.32	4.89	11.3%
ป.๖	11.44	48.08	4.8	4.37	9%



ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย ดังนี้
๑. น้ำหนักกระเป๋านักเรียนทุกระดับไม่ควรหนักเกิน ๑๐% ของน้ำหนักตัว และน้ำหนักที่อันตรายและต้องรีบแก้ไขเร่งด่วนคือกระเป๋านักเรียนน้ำหนักเกินกว่า ๒๐% ของน้ำหนักตัว
๒. โรงเรียนต้องจัดให้นักเรียนมีตู้เก็บหนังสือหรือเก็บหนังสือไว้ในลิ้นชักโต๊ะเพื่อลดน้ำหนักสัมภาระต่างๆ (สภาพความเป็นจริงสถานศึกษาหลายแห่งออกกระเป๋านักเรียนให้นักเรียนใช้ฟรีในลิ้นชักโต๊ะเรียน)

๓. การใช้กระเป๋านักเรียน (roller pack) เป็นการลดความเสี่ยงต่อการปวดกล้ามเนื้อ ลด

น้ำหนักกดทับกระดูกสันหลัง อย่างไรก็ตามเด็กนักเรียนยังคงต้องแบกตัวกระเป๋าเสื้อชั้น-ลงรดโดยสรว บันไดซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุพลัดตกหกล้มได้ง่ายกว่าการใช้กระเป๋าแบกหลัง
๔. การใช้กระเป๋าแบกหลังต้องเลือกขนาดให้เหมาะสมกับเด็ก มีช่องว่างเพียงพอและจัดวางเหมาะสม ให้น้ำหนักกระจายตัวได้ทั่วกระเป๋า ลายสะพายไหล่มีความกว้างกว่า ๒ เซนติเมตร สายที่เล็กจะทำให้กดทับบริเวณไหล่ ซึ่งอาจกดลิ้นจนมีผลต่อกล้ามเนื้อและเส้นประสาทได้ และต้องปรับสายสะพายเพื่อให้กระเป๋าแบกหลัง ไม่ห้อยต่ำเกินไปต้องไม่อยู่ในตำแหน่งที่ต่ำกว่าบั้นเอว ดังรูป



อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังกล่าว ไม่ควรใช้แทนที่เรื่องน้ำหนักตัวของเด็กเพียงอย่างเดียว โดยเฉพาะกรณีเด็กอ้วนไม่ควรใช้เกณฑ์เรื่องน้ำหนักตัวมาใช้ในการคำนวณน้ำหนักกระเป๋านักเรียน แต่ควรมีค่าที่ต่ำกว่าค่าที่คำนวณได้ของเด็กที่มีน้ำหนักปกติ

หลังจากได้ทำการศึกษารววิจัยแล้วได้มีการนำผลการวิจัยไปเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ไปยังสถานศึกษาต่างๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนให้รับทราบถึงอันตรายและโทษที่จะเกิดขึ้นจากการแบกกระเป๋านักเรียนที่หนักเกินไป แต่ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร

ดร.ไพโรจน์ สดววิจิตรกุล อาจารย์ประจำภาควิชาการวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้นำเสนอผลการศึกษารองานหนักกระเป๋านักเรียน และขนาดโต๊ะเก้าอี้ นักเรียนที่ไม่สอดคล้องกับขนาดสัดส่วนร่างกายของนักเรียน สรุปสาระสำคัญ ดังนี้
ในปี ๒๕๕๓ ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ จำนวน ๓๖๐ คน จากโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ซึ่งมีอายุระหว่าง ๖-๑๒ ปี ทั้งชายและหญิง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้อุปกรณ์วัดสัดส่วนร่างกายด้วยภาพถ่ายดิจิทัล ซึ่งสัดส่วนที่นำมา



วิเคราะห์คือสัดส่วนหลักที่ใช้ประกอบการออกแบบโต๊ะและเก้าอี้ ผลสรุป พบว่ามาตรฐานขนาดของโต๊ะเก้าอี้ มีขนาดใหญ่กว่าขนาดสัดส่วนร่างกายของเด็ก กล่าวคือโรงเรียนส่วนใหญ่เลือกใช้โต๊ะเก้าอี้ที่นักเรียนโดยซื้อเพื่อเด็กโต มีใช้เพื่อเด็กเล็ก (เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านงบประมาณมาเกี่ยวข้อง) จึงส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของเด็ก และเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ของเด็ก”

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย ดังนี้

๑. ควรปรับมาตรฐานการออกแบบขนาดโต๊ะเก้าอี้ที่เหมาะสมกับโครงสร้างร่างกายและสัดส่วนของเด็กในแต่ละระดับชั้น แต่ตามช่วงอายุ โดยเสนอให้มีการออกแบบ ๔ ขนาด สำหรับ ๔ ช่วงชั้น (รายละเอียดข้อเสนอตามตารางที่ ๒)

สัดส่วนของเด็กนักเรียนในปัจจุบัน (แสดงว่าใหญ่มากเมื่อเทียบกับเด็กในอดีต)

ความสูง	สมอ. (254๖)		กระทรวงศึกษาธิการ (254๘)		ปัจจุบัน	
	ชาย (ม.)	หญิง (ม.)	ชาย (ม.)	หญิง (ม.)	ชาย (ม.)	หญิง (ม.)
เปลี่ยนแปลง (ม.)	๖1	๖0	๖5	๖4.๕5	๖๖.๖๖	๖๖.๖๖
เปลี่ยนแปลง (ม.)	๖๖	๖๕	๖๙	๖๘.๕๕	๖๙.๖๖	๖๙.๖๖

ตารางที่ ๒ แสดงค่ามาตรฐานการออกแบบขนาดโต๊ะเก้าอี้ของ สมอ. กระทรวงศึกษาธิการ และผู้วิจัย

๒. ควรมีการพัฒนามาตรฐานทุกๆ ๓-๕ ปี และยังมีมิติอื่นๆ อีกมากที่ต้องพัฒนา เพื่อผลักดันอุตสาหกรรมภายในประเทศ คุณภาพชีวิตของนักเรียน และความรู้ของผู้ปกครอง

เวทีเสวนา เรื่อง “เครื่องมือทางการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางกายภาพของเด็กและเยาวชน” ศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า

๑. ปัญหาประการสำคัญ คือ การมีผลวิจัย แต่ไม่ได้ขับเคลื่อนไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย ดังนั้น จึงควรจัดทำข้อเสนอแนะพร้อมผลวิจัยเสนอไปยังกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ออกกฎระเบียบบังคับใช้จึงจะสามารถขับเคลื่อนได้

๒. เสนอเพิ่มเติมในร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคสามและมาตรา ๒๖๗ โดยเสนอให้บรรจุลงไปในแผนพัฒนาเด็กาควบคู่ไปกับแผนการศึกษาแห่งชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กล่าวว่า ควรพิจารณาภาพรวมของสาเหตุของปัญหาเพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการ แนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาย่อยเป็นองค์รวม เช่น การปรับเปลี่ยนวัสดุในการผลิตกระเป่าเพื่อลดน้ำหนักของกระเป่า การจัดหาสถานที่เก็บตำรา การวางแผนจัดตารางการเรียนการสอนโดยจัดแบ่งเนื้อหาและปริมาณตำราให้เหมาะสมในแต่ละวัน เด็กต้องมีความรับผิดชอบในการจัดตารางสอน เป็นต้น”

๓. นายธัญญา เรืองแก้ว รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า ในปัจจุบันพบว่าเด็กที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นที่สูงขึ้นน้ำหนักของตำราเรียนและกระเป่านักเรียนจะลดลง แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรให้เด็กเรียนไม่น้อยกว่า ๕ คาบต่อวัน และคาบที่ ๖ คือกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ แต่ปรากฏว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ยังจัดการเรียนการสอนมากกว่าที่กำหนด (๗ คาบ) ส่งผลให้ตำราเรียนมีมากขึ้นในแต่ละวัน ดังนั้นเห็นควรชักจูงความเข้าใจไปยังโรงเรียนต่างๆ ตลอดจนสร้างความตระหนักให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อเปรียบเทียบเวลาเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ใน ๑ สัปดาห์ พบข้อมูล

(อ่านต่อฉบับหน้า)

